

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

1963

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 18

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, କେ. ସୁଜା ରାଓ, କେ. ଏନ୍. ଖାଞ୍ଜୁ,

ଜେ. ସି. ଶାହା ଏବଂ ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1898 (1898 ର ଅଧିନିୟମ 5), ଧାରା 476, 479 A - ଜାଲ୍
ଦଣ୍ଡାବିଜର ବ୍ୟବହାର - ଧାରା 479A (1) ଦ୍ଵାରା ଅପରାଧ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା କି - ଧାରା
479A ର ବ୍ୟାପ୍ୟ

ଏକ ଦେଖାନୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ପ୍ରମାଣରେ ଏକ ତୁଚ୍ଛନାମା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ମୁନସିଫ୍ ଜ୍ଞ ମତରେ ଜାଲ୍ ଥିଲା । ତେବେ ମୁନସିଫ୍ ତାଙ୍କ ରାୟରେ, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗନ ଆଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ମତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମାର ଫଏସଲା ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା 2 ରୁ 5 ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ । ଧାରା 479A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ଯଦିଓ ସେ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ, ମକଦ୍ଦମାର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ମୁନସିଫ୍ ସେହି ମତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଜାଲିଆତି ବୋଲି ଜାଣିଥିବା କିମ୍ବା ବିଶ୍ଵାସ କରିବାର କାରଣ ଥିବା ଏକ ଦଣ୍ଡାବିଜକୁ ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଅସତ୍ୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 476 ଅଧୀନରେ ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଭିଯୋଗ କରାଯିବ ବୋଲି ମୁନସିଫ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ମୁନସିଫ୍ ଜ୍ଞ ଏହି ଆଦେଶକୁ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହୋଇଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନରେ,-

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ: (i) କେବଳ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 195 (b) ଏବଂ (c) ଅଧୀନସ୍ଥ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି

କିମ୍ବା ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଯିଏ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଧାରା 476 ରୁ 479 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବାଦ ଦେଇଥାଏ ।

(ii) ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ଦ୍ଵାରା ପରିକଳ୍ପିତ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 471 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 476 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା କ୍ଷୀଣ ହୋଇନାହିଁ ।

ଉଦ୍ଭବର ପ୍ରସାଦ ଦୁଧିଆଲା ବନାମ ଚମନଲାଲ ମେହରା, [1964] 3. S. C. R. 980 ଏବଂ ଶିବୀର ହୁସେନ୍ ଭୋଲୁ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ, [1963] Supp. 1 S. C. R. 501, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 708/1962 ।

ଦେଖାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 60/1960 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 31 ଜାନୁଆରୀ, 1962 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସି. ବି. ଅଗ୍ରୱାଲ, କେ. ଆର୍. କୃଷ୍ଣସ୍ଵାମୀ, ଏବଂ କେ. ପି. ରୁଦ୍ରା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ପକ୍ଷରୁ ସି. ପି. ଲାଲ୍ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 5 କ୍ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. ପି. ସିଂହା ଏବଂ ଏମ୍. ଆଇ. ଖୋସ୍ଲା ।

18 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1963 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ଜୟରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ - ଏହାପରେ ସାମୁହିକ ଭାବରେ "ବାଦୀ" କୁହାଯାଇଛି - ଏକ ସରୁ ଏବଂ ଲମ୍ବା ଜମିଖଣ୍ଡର ଦଖଲ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି କରିବାକୁ, ଏକ କାଢ଼ ଏବଂ ଏକ ପଥର ସ୍ଲାବ୍ ହଟାଇବାକୁ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଘରର ଉତ୍ତର କାନ୍ଥରେ କିଛି

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବାକୁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ଅଲିଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର କୋଇଲ୍ ସ୍ଥିତ ମୁନସିଫ୍ ଜ୍ଞ ଅଦାଲତରେ - ଏହି ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିବା - ବାବୁ ଲାଲ୍ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବାଦୀମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ବାଦୀ ଜୟରାମଙ୍କ ପତ୍ନୀ ମୋହିନୀ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1932ରେ କବଲା ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ଘରଟିକୁ ସେହି ବିକ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ କିଣିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ମୋହିନୀ ଥିଲା, ଯିଏ ତାଙ୍କ ବଦଳରେ ମୂଳ ମାଲିକ କିଶନ ଲାଲ୍ ଠାରୁ 25 ଜୁଲାଇ, 1917ରେ କବଲା ଦ୍ଵାରା ଘରଟିକୁ କିଣିଥିଲେ ।

କିଶନ ଲାଲ୍ ପୁଅ ବାବୁ ଲାଲ୍ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରେତା ମୋହିନୀ କେବଳ ଏକ କବଲା ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ଗୃହରେ ଆଜୀବନ ସ୍ଵାର୍ଥ ହାସଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଅଧୀନରେ କିଶନ ଲାଲ୍ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1932 ତାରିଖର କବଲା ଦ୍ଵାରା ବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବାଧିକାରୀ କୌଣସି ମାଲିକାନା ହାସଲ କରିନଥିଲେ । ଏହି ନିବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ବାବୁ ଲାଲ୍ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ସମୟରେ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 25 ଜୁଲାଇ, 1917 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵରୂପ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ମୋହିନୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହେବାକୁ ଥିଲା ଯାହାଙ୍କୁ କିଶନ ଲାଲ୍ ଉକ୍ତ ଗୃହ ଏହା ଆବୃତ୍ତି କରି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା କବଲାଟି ବିନା ଜରସମନରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଗୃହରେ ତାଙ୍କର କେବଳ ଏକ ଆଜୀବନ ସ୍ଵାର୍ଥ ଥିଲା ।

ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ବାବୁ ଲାଲ୍ ଜ୍ଞ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିଟି "ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା" ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଥିବା ସେହି ମୋହିନୀ, 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1932 ତାରିଖର କବଲା ଅନୁଯାୟୀ ବିବାଦରେ ଥିବା ଘରର ମାଲିକାନା ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିନାମା ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା ବୋଲି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ, ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ମୁନସିଫ୍ ଜ୍ଞ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମାର ସମାଧାନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବାଦୀମାନେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ବାବୁ ଲାଲ୍ ବିରୋଧରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ, କାରଣ ବାବୁ ଲାଲ୍ ଅଦାଲତରେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ସେ ଜାଲ୍ କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ସେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ

ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଚାର ସମୟରେ ଏପରି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହା କରି ସେ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 193, 209, 463 ଏବଂ 471 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅଟେ । ମୁନସିଫ୍ ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରିନଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମାର ସମାଧାନ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଏର ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ବାଦୀମାନେ ମୁନସିଫ୍ କୁ ଦ୍ଵାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ । ମୁନସିଫ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେବା କିମ୍ବା ମକଦ୍ଦମାରେ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଜାଲ୍ କରିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ବାବୁ ଲାଲ୍ କୁ ବିରୋଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ଦ୍ଵାରା ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷେଧ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମତରେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥରେ "ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 463 ଏବଂ 471 ଅଧୀନରେ" ଅପରାଧ ପାଇଁ ବାବୁ ଲାଲ୍ କୁ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଏର କରିବା ସମୀଚୀନ ଥିଲା । 30 ମେ, 1959ର ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାବୁ ଲାଲ୍ କୁ ବିରୋଧରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 463 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 471 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଏହା ଏକ ଜାଲ୍ ଦଲିଲ୍ ବୋଲି ଏହା ଜାଣି କିମ୍ବା ବିଶ୍ଵାସ କରିବାର କାରଣ ରଖି ସେ 25 ଜୁଲାଇ, 1917 ତାରିଖର ରାଜିନାମାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣା ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଅଲିଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଆପଣେ କରି କରାଯାଇଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା, ଏହି ଅଦାଲତରେ ବାବୁ ଲାଲ୍ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ନ୍ୟାୟ ପରିଚାଳନାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କେତେକ ଅପରାଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଅଧ୍ୟାୟ XXXV ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାଏ । ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 195 (1) (b) ଏବଂ (c) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅପରାଧୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଧାରା 476 ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥିର କରିଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ଦେଖାନୀ, ରାଜସ୍ଵ କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଏହା ସମୀଚୀନ ଯେ ଧାରା 195 (1) (b) କିମ୍ବା (c) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅପରାଧ ଯାହା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ଚାଲିଥିବା ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଏପରି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିବା କୌଣସି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତଦନ୍ତ ପରେ, ସେହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଥିବା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିପାରିବେ । ଏକ ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ଧାରା 476A କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅପରାଧ ଏବଂ ଧାରା 476 (1) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି କରିବାକୁ ଏକ ଅଧିକ୍ଷକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଧାରା 476B ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଏ । ଧାରା 478 ଏବଂ 479 ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥାଏ ଯାହା କେତେକ ଗୁରୁତର ମାମଲାରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇପାରେ । ଧାରା 479A, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଉପ-ଧାରା ଦ୍ଵାରା (ଯେତେବୃତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ବାସ୍ତବ ଅଟେ), ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (ସଂଶୋଧନ) 1955ର ଅଧିନିୟମ 26 ଦ୍ଵାରା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି:

"ଧାରା 476 ରୁ 479ରେ ଯାହା କିଛି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଦେଖାନୀ, ରାଜସ୍ୱ କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କ ମତ ଯେ ଏହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ହାଜର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣିଶୁଣି ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମନଗଢ଼ା ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହା ଯେ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭଳି କୁକାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବାପାଇଁ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହିପରି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘଟିଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ଉଚିତ୍, ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଫର୍ଦ୍ଦିଆ କରାଯିବ, ରାୟ କିମ୍ବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ଅଦାଲତ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରଣ ସବୁ ଦର୍ଶାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ଏବଂ ଅଦାଲତ ଯଦି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବନ୍ତି, ତେବେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେବାପରେ ଲିଖିତ ଭାବେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଅଦାଲତଙ୍କ ମତରେ ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ମନଗଢ଼ା ପ୍ରମାଣକୁ ଦର୍ଶାଇ ଅଦାଲତଙ୍କ ପିଠାସୀନ ଅଧିକାରୀ ଦଣ୍ଡିତ କରିବେ ଏବଂ ଅଧିକାରିତା ଥିବା ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ତାହାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିବେ ଏବଂ * * * * *
ଏବଂ ଉପଧାରା (6) ସୁଚାଇଥାଏ ଯେ:

"ଯଦି ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇପାରିବ, ତେବେ ଧାରା 476 ରୁ 479 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଥିରେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେବା କିମ୍ବା ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।"

ଉପ-ଧାରା (6) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ ଯେ ଯଦି ଉକ୍ତ ମାମଲାଟି ଉପ-ଧାରା (1)ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ କେବଳ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଉପ-ଧାରା (1) ର ଏକ ସୀମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି: ଏହା କେବଳ ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯିଏ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଉପଧାରାର ଆଶ୍ରୟ କେବଳ ସେହି ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ଯାହା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 193ର ପ୍ରଥମ ଅନୁକ୍ଳେଦ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଧାରା 194 ଏବଂ 195ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ - ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥାଏ ।

ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦେଖାନୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ବାବୁ ଲାଲ୍ ଜୁ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସେ 25 ଜୁଲାଇ, 1917 ରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମାକୁ ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ମୁନସିଫ୍ ଜ୍ଞ ମତରେ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଟି ଏକ ଜାଲ ଦସ୍ତାବିଜ ଥିଲା । ତେବେ ମୁନସିଫ୍ ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ସମାଧାନ କରି ଏହି ମତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନଥିଲେ ଯେ କପଟ-ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ମନଗଢ଼ା ଜାଲ ପ୍ରମାଣର କୁପ୍ରଥାଗୁଡ଼ିକର ମୂଲୋପାଚନ କରିବା ପାଇଁ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥରେ ବାବୁ ଲାଲ୍‌ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଅପରାଧ ପାଇଁ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମନଗଢ଼ା ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ମାମଲା ରୁଜୁ କରିବା ସମୀଚୀନ ଅଟେ । ତେଣୁ ମକଦ୍ଦମାର ସମାଧାନ ହେବାପରେ ସେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେବା

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

କିମ୍ବା ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 476 ଅଧୀନରେ ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଥିବା ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଅସାଧୁ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଦସ୍ତାବିଜକୁ, ଯାହା ବାବୁ ଲାଲ୍ ଜାଣିଥିଲେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଜାଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥିଲା, ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ବିବେଚନା କରି ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ବାବୁ ଲାଲ୍ କି ପକ୍ଷରୁ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 471 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକୁ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଧାରା 479A ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । ଧାରା 479A ରେ ବ୍ୟବହୃତ ବାକ୍ୟାଂଶ ସରଳ ଏବଂ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ: ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 195 (1) (b) ଏବଂ (c) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଠି ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମନଗଢ଼ା ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଧାରା 476 ରୁ 479 ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବାଦ ଦେଇଥାଏ । ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 471 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ, ଯାହା ଜାଲିଆତି କରି କିମ୍ବା ଅସତ୍ୟ ଭାବରେ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଯାହା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ଥାଏ କିମ୍ବା ଜାଲ୍ ଦଲିଲ୍ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ, ଏହା ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A (1) ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ସଂହିତାର ଧାରା 476 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ଧାରା 479A ର ଉପ-ଧାରା (6) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ । *ରଘୁବୀର ପ୍ରସାଦ ଦୁଧିଆଲା* ବନାମ *ଚମନଲାଲ ମେହରା* ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

(1)[1964] 3 S.C.R. 980.

"କେବଳ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେବା କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଧାରା 479Aର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଧାରାରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଅନ୍ୟ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂହିତା ଦ୍ବାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ବାରଣ କରିଥାଏ । * * *

ଧାରା 479A ଦ୍ବାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯାଞ୍ଚ କରି, ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479Aରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ହେଉଛି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ, ଯାହା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 193 ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟ XIର ସଜାତୀୟ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅଟେ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର କିଛି ଉପାଦାନ ଯାହା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 193 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଏବଂ ଏକ ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ଏହିପରି ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 463 ଏବଂ 464ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜାଲିଆତି କରିବା, ସାଧାରଣ ଅଟେ । ଯଦି ଧାରା 463 ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୁଏ, ତେବେ କୌଣସି ପୁସ୍ତକ କିମ୍ବା ନଥିରେ ମିଥ୍ୟା ଲିପିବଦ୍ଧ କରି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ବିବୃତ୍ତି ଥିବା କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଲିଆତି ଅପରାଧ ଘଟାଇପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 192 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାଦାନ ଯାହା ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣର ମନଗଢ଼ା ଗଠନ କରିବା ସହିତ ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରେ କିମ୍ବା ଏକ ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରେ - ଏକ ଚମତ୍କାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିବା - ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, କିମ୍ବା ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିର ସୃଷ୍ଟି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜର ଉପସ୍ଥାପନକୁ ପ୍ରମାଣରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଇପାରେ, ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରିଶୋଧର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟକୁ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିବା ଏକ ଭୁଲ ମତକୁ ଗଠନ କରିପାରେ । ତେଣୁ ଜାଲିଆତି ଅପରାଧ ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ସୁସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ବର୍ତ୍ତନା ମଧ୍ୟରେ, ଜାଲିଆତି ଅପରାଧ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 471 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ କଦାପି ଧାରା 479Aର ଉପ-ଧାରା (1) ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅସତ୍ୟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଜାଲିଆତି କରି ଏକ ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ, କେବଳ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 476 ର ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇପାରିବ ।

ଶବ୍ଦର ହ୍ରାସେନ୍ ଡୋଲୁ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ⁽¹⁾ମାମଲାରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479Aର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରିବା:

"ଏଥିରୁ ଏହା ଅନୁସରଣ କରିବ ଯେ ଧାରା 476 ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯାହା ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଣାସନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯେତେବୃତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା 193 ରୁ 195 ଏବଂ ଧାରା 471 ଆଇ. ପି. ସି. ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା କିଛି ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ଅଦାଲତ, ଯାହା ସମ୍ମୁଖରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଯିଏ ମାମଲାର ସମାଧାନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କେବଳ ସେ ହିଁ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ,"

ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ "ଏବଂ ଧାରା 471" ଆକସ୍ମିକ ଭୁଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ରାୟରେ ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 479A ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା, ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାଣିଶୁଣି ଜାଲ୍ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନର ଅପରାଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ଥିଲା ।

(¹) [1963] Supp. 1 S.C.R. 501

ତେଣୁ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ କରାଗଲା । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

1963

ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ